

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA KULTŪROS, FILOSOFIJOS IR MENO INSTITUTAS

2005 m. balandžio 7 d. Nr. 1050-13-29
Vilnius

Santrauka

Kultūros, filosofijos ir meno institutui (toliau – Institutas) 2004 metais dviems programoms vykdyti buvo patvirtinta 2260,4 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų, gauta 2210,4 tūkst. Lt (neuždirbo planuotų 50 tūkst. Lt specialiosios programos pajamų), panaudota 2210,4 tūkst. Lt.

Instituto valstybinio audito ataskaitoje pateikiame finansinės veiklos rezultatus, nustatytus pažeidimus, klaidas, netikslumus, pastebėjimus ir rekomendacijas.

Surinkome pakankamai įrodymų, kurie duoda pagrindą teigti, kad Instituto 2004 metų suvestinėje finansinėje atskaitomybėje yra reikšmingų klaidų, kurios išdėstytos ataskaitos skyriuje „Klaidos, pažeidimai ir netikslumai, nustatyti audito metu“.

Audito užduotis

Auditą atlikome Valstybės kontrolės finansinio audito 5-ojo departamento direktorės 2004-06-07 pavedimu Nr. 1050-13.

Audituojama įstaiga – Kultūros, filosofijos ir meno institutas – valstybinis mokslo institutas.
Adresas: Saltoniškių g. 58, Vilnius, identifikavimo kodas – 111961791.

Instituto steigėjas – Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Audituojamuoju laikotarpiu Institutui vadovavo direktorius doc. dr. Vaclovas Bagdonavičius, vyr. finansininkė dirbo Žibutė Tvardauskienė.

Instituto ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl metinės biudžeto įvykdymo apyskaitos, biudžeto projekto bei ataskaitos apie valstybei nuosavybės teise priklausantį turtą, dalis.

Instituto ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o finansinės atskaitomybės vertinimas bus pateiktas audito išvadoje, kuri bus pateikta Valstybinio audito reikalavimų nustatytu laiku.

Audito atlikimo tvarka ir audituotos sritys

Mes atlikome Kultūros, filosofijos ir meno instituto 2004 m. gruodžio 31 d. išlaidų sąmatų vykdymo balanso; biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo; paslaugų pajamų ir išlaidų sąmatos (specialiųjų lėšų) vykdymo; ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto judėjimo ir pažymos apie debitorinį ir kreditorinį įsiskolinimą auditą. Mes atlikome auditą pagal Valstybinio audito reikalavimus. Auditas suplanuotas ir atliktas taip, kad pateiktų pakankamus, tinkamus ir patikimus įrodymus, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų informacijos iškraipymų. Audito metu buvo atliktas finansinės atskaitomybės ir sandorių auditas, apimantis apskaitos dokumentų ištyrimą, vidaus kontrolės ir finansų valdymo informacijos, sudarytų sutarčių bei sprendimų, susijusių su valstybės turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo teisėtumo tyrimą.

Mes dalyvavome turėdami stebėtojo teises, atliekant Instituto turto metinę inventorizaciją, kurios metu nebuvo nustatyti teisės aktų pažeidimai.

Auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais.

Mes ištyrėme Instituto vidaus kontrolės aplinką, vidaus kontrolę ir rizikos veiksnius, susijusius su institucijos veikla ir apskaitos sistemomis. Įvertinome ilgalaikio turto, darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sričių vidaus kontrolės procedūrų veikimą. Audito rizikai sumažinti pagal audito programas atlikome darbo užmokesčio, ilgalaikio turto įsigijimo, nurašymo ir nusidėvėjimo apskaitos sričių savarankiškas (detalias) mažos apimties procedūras bei pavedimų lėšų srities savarankiškas (detalias) didelės apimties procedūras.

Turėdami stebėtojo teises, mes dalyvavome atliekant Instituto turto metinę inventorizaciją, kurios metu teisės aktų pažeidimų nenustatyta.

Audituojamos įstaigos finansinės veiklos rezultatai

Kultūros, filosofijos ir meno institutas yra biudžetinė mokslinių tyrimų įstaiga, įsteigta 2002-04-01 reorganizavus buvusius Kultūros ir meno bei Lietuvos filosofijos ir sociologijos institutus. Instituto uždaviniai yra:

- Atlikti Lietuvos kultūros, filosofijos ir meno krypčių mokslinius tyrimus ir eksperimentinės plėtros darbus, dalyvauti Lietuvos ir tarptautinėse mokslinių tyrimų programose;
- Kartu su aukštosiomis mokyklomis rengti mokslininkus, padėti joms rengti specialistus.

Instituto direktoriaus patvirtinta apskaitos politika įgyvendinama atsižvelgiant į patvirtintas programas bei atliekamas funkcijas ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtinta Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarka ir kitais teisės aktais.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-02-03 nutarimu Nr. 110 „Dėl 2004 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo pagal tvirtinamas programas patvirtinimo“ Institutui 2004 metams dviem programoms vykdyti buvo paskirta 2137 tūkst. Lt valstybės biudžeto

asignavimų bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-05-19 nutarimu Nr. 592 „Dėl asignavimų paskirstymo“ skirta 123,4 tūkst. Lt minimaliai mėnesinei algai ir baseinei mėnesinei algai padidinti.

Institutas 2004 metais leidybai, konferencijoms, valstybinei stipendijai ir mokslo premijai gavo 343,3 tūkst. Lt pavedimų lėšų iš Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos, Valstybinio mokslo ir studijų fondo, Lietuvos tūkstantmečio direkcijos bei kitų įstaigų, 4,1 tūkst. Lt paramos bei 7,0 tūkst. Lt pajamų už patalpų nuomą.

Institutas 2004 metais įsigijo ilgalaikio turto už 46,3 tūkst. Lt, nurašė už 3,4 tūkst. Lt ir ilgalaikio turto nusidėvėjimas sudarė 29,6 tūkst. Lt.

Instituto 2005-01-01 debitorinis įsiskolinimas 110,9 tūkst. Lt susidarė dėl pervestų pavedimų lėšų keturioms leidykloms, knygų ir kitų leidinių leidybai, tačiau šios leidyklos su Institutu neatsiskaitė, kita dalis debitorinio įsiskolinimo yra UAB „Lukoil Baltija“, kadangi liko nepanaudotas iš anksto apmokamas kuras.

Klaidos, pažeidimai ir netikslumai, nustatyti audito metu

Institutas vykdo veiklą, numatytą Statute – leidžia mokslinę ir kitą literatūrą. Iš šios veiklos 2004 metais Institutas gavo 31091,61 Lt pajamų, tačiau šias lėšas apskaitė kaip pavedimų. Institutas, sudarydamas 2004 metų specialiosios programos sąmatą, neįtraukė 31,1 tūkst. Lt planuojamų pajamų ir gautoms pajamoms sąmatos nepasitvirtino. Tokiu būdu 31,1 tūkst. Lt pajamų panaudojo be patvirtintos sąmatos, pažeisdamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-04-14 nutarimu Nr. 543 (2004-06-15 nutarimo Nr. 751 redakcija) patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo tvarkos (toliau – Tvarka) 29 punktą, kuriuo nustatyta, kad biudžetinės įstaigos bei valstybinės mokslo ir studijų institucijos, kurios gauna pajamų atlikdamos funkcijas, nustatytas jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, kasmet sudaro pajamų ir specialiųjų programų sąmatas.

Taip pat Institutas gautų 31091,61 Lt pajamų nepervedė į biudžetą, tuo pažeisdamas minėtos Tvarkos 22 punktą, kuris nustato, kad valstybės institucijų, įstaigų gautos pajamos už teikiamas paslaugas įmokamos į biudžetą.

Patirtas išlaidas (kasinės 12042,57 Lt, faktinės 21015,61 Lt) Institutas nurašė tiesiai į išlaidas, neatvaizduodamas jų Išlaidų sąmatos įvykdymo 2005-01-01 apyskaitoje (Forma Nr. 2), pažeisdamas Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo (2001-11-06 Nr. IX-574) 12 ir 13 straipsnių reikalavimų fiksuoti ūkines operacijas apskaitos registruose surašant apskaitos dokumentus.

Dėl to, kad institutas neteisingai apskaitė gautas pajamas, negalime patvirtinti, kad suvestinėje išlaidų sąmatų įvykdymo 2005-01-01 apyskaitoje (F. Nr.2) nurodytos kasinės ir faktinės išlaidos įvertintos teisingai (sumažintos: kasinės 12042,57 Lt, faktinės 21015,61 Lt); atskleistos laikantis apskaitos principų ir taisyklių (turėjo būti įregistruotos apskaitos registruose kaip

88.8 programos kasinės ir faktinės išlaidos); baigtos užregistruoti visos ataskaitinio laikotarpio operacijos (turėjo būti registruotos vykdant 88.8 programą).

Dėl nustatytų klaidų buhalterinėje apskaitoje ir finansinėje atskaitomybėje negalime patvirtinti, kad Išlaidų sąmatų vykdymo 2005-01-01 balanse teisėtai ir pagal įstatymus bei kitus teisės aktus, laikantis apskaitos principų ir taisyklių, atkleisti ir baigti užregistruoti visi likučiai, kad jie tikrai užfiksuoti teisingame balanso straipsnyje ir yra teisingai įvertinti, kadangi pavedimų lėšų likutis (14 eil.) 24,3 tūkst. Lt yra padidintas, nes čia atvaizduotas specialiosios programos lėšų likutis; lėšų gautų už teikiamas paslaugas, likutis (15 eil.) 24,3 tūkst. Lt yra sumažintas; pajamų už teikiamas paslaugas likutis (55 eil.) 28,7 tūkst. Lt yra sumažintas; kitų fondų likutis (51 eil.) 28,7 tūkst. Lt yra padidintas.

Nesivadovaujant Ekonomikos ministerijos ir Finansų ministerijos 1993-12-17 raštu Nr. 21-7-13294/95N (1996-04-12 rašto Nr. 21-05-983/10N redakcija) patvirtintų ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo rekomendacijų 4 punktu – visų rūšių įmonės, įstaigos ir organizacijos pačios nustato turimo ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvus; ir Instituto direktoriaus 2004-01-27 įsakymu Nr. 2a-V patvirtinta Ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto nusidėvėjimo skaičiavimo tvarka, kurioje nustatyta, kad ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas apskaičiuojamas remiantis metine nusidėvėjimo norma, kurią institutas nusistato pats, Institutas tokių normatyvų nepasitvirtino. Institutas vadovaujasi Ekonomikos ministerijos ir Finansų ministerijos patvirtintais ilgalaikio turto nusidėvėjimo ekonominiais normatyvais.

Audito metu nustatyti pažeidimai rodo, kad Institute nepakankamai veikė:

- paskesniosios finansų kontrolės procedūros vykdant direktoriaus įsakymais patvirtintas nuostatas, kadangi nebuvo patvirtinti ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvai.

Už tinkamą apskaitos tvarkymo ir finansų kontrolę pagal Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo (2002-12-10 Nr. IX-1235) 4 straipsnio 6 dalies 1 ir 3 punktus atsako viešojo juridinio asmens vyriausiasis buhalteris.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992-03-31 nutarimu Nr. 205 patvirtintų biudžetinių įstaigų vyriausiųjų finansininkų (buhalterių) nuostatų 19 punktu, biudžeto pajamų ir išlaidų vykdymui kontroliuoti reikia informacijos, kurios pagrindinis šaltinis yra atskaitomybė. Jos teisingumą garantuoja vyriausiasis finansininkas. Vadovaujantis minėto nutarimo 19.1 punktu, vyriausiasis finansininkas (buhalteris) kartu su įstaigos vadovu atsako, jeigu netinkamai tvarkoma buhalterinė apskaita, ne laiku pateikiama arba yra klaidinga buhalterinė atskaita.

Pastebėjimai

Džiaugiamės, jog Filosofijos, kultūros ir meno institutas 2004 metais, siekdamas stiprinti vidaus kontrolę bei užtikrinti, kad Instituto finansinė būklė, turtas, fondai ir skolos, uždirbtos

pajamos bei padarytos kasinės ir faktinės išlaidos būtų tiksliai ir teisingai atspindėtos finansinėje apskaitoje ir atskaitomybėje, patvirtino Apskaitos politiką, Finansų kontrolės taisykles.

Nesivadovaujant LR Buhalterinės apskaitos 2001-11-06 įstatymo Nr. IX-574 12 straipsnio 4 dalies (2003-12-18 įstatymo Nr. IX-1914 redakcija) nuostata – apskaitos registruose ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių duomenys užregistruojami ūkinės operacijos arba ūkinio įvykio dieną arba iškart po to, kai yra galimybė tai padaryti, Institutas 2002 metais į apskaitą neįtraukė 2002 metais iš Finansų ministerijos patikėjimo teise gauto kompiuterio, kurio vertė 4583,0 Lt. Šis turtas į apskaitą buvo įtrauktas 2004 metais (nusidėvėjimas paskaičiuotas ir už 2002 ir 2003 metus).

Rekomendacijos

Atsižvelgiant į ataskaitoje išdėstytus dalykus, siūlome Institutui:

- Imtis priemonių, kad pajamos, gautos už parduotą mokslinę ir kitą literatūrą, būtų apskaitomos teisės aktų nustatyta tvarka;
- Pasitvirtinti ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvus;
- Numatyti kontrolės procedūras, kad Instituto vidiniai teisės aktai būtų tinkamai ir laiku parengti bei vykdoma jų kontrolė.

Apie rekomendacijų įvykdymą iki 2005 m. liepos 1 d. prašome informuoti Valstybės kontrolės Finansinio audito 5-ąjį departamentą adresu: Pamėnkalnio g. 27, 01113 Vilnius.

Prašome per 10 darbo dienų susipažinti su ataskaitoje pateiktais audito rezultatais ir nesutikus pareikšti pastabas.

Dėkojame Instituto darbuotojams už tarpusavio supratimą ir pagalbą atliekant 2004 metų finansinės atskaitomybės auditą.

Finansinio audito 5-ojo departamento direktorė

Daiva Bakutienė

Finansinio audito 5-ojo departamento valstybinė auditorė

Lina Bagdonavičiūtė

Susipažinau:

Kultūros, filosofijos ir meno instituto
Direktorius

Vaclovas Bagdonavičius

Vyr. finansininkė

Žibutė Tvardauskienė